

Handlingsplan mot mobbing og krenkende atferd

19.08.19, Rev.30.01.20, Rev. 17.08.21, rev 28.06.22

Målsetting for Bråte skole og SFO

§9A-2 Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø

§9A-3 Nulltoleranse og systemisk arbeid

Alle ansatte har satt seg godt inn i det som står i kapittel 9a i opplæringsloven.

Vi tolererer ikke at noen blir utsatt for mobbing eller annen form for krenkende atferd. Vi skal jobbe for at alle øyne ser, alle hjerter bryr seg og alle har mot til å gripe inn. Sammen kan vi alle, både elever, foresatte og ansatte skape en skole der læring, trygghet, trivsel og respekt står i sentrum.

§9A-4 Aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt og godt psykososialt miljø

Aktivitetsplikten består av seks delplikter:

- 1) Følge med
- 2) Gripe inn
- 3) Varsle
- 4) Undersøke
- 5) Sette inn tiltak
- 6) Dokumenter

§9A-5 Skolen har en skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider på skolen/SFO krenker et barn.

Definisjon av krenkende atferd:

Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre. Hva som er krenkende atferd er basert på personens subjektive oppfatning. Krenkende atferd er uavhengig av intensjonen bak. Krenkende atferd kan forekomme i direkte møter mellom mennesker og på ulike sosiale medier. Krenkende atferd kan også være at andre stilltiende aksepterer krenkelser (er tilskuere)

Eksempel på krenkende atferd:

- Uønsket fysisk kontakt, fysisk vold, seksuell trakassering, verbal trakassering, negativt kroppsspråk, blikk, utestenging og baksnakking
- Å ødelegge eller ta andres eiendeler
- Negative ytringer om kjønn, seksuell legning, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemming
- Kalles stygge ting, blir hånet, ydmyket latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket ol
- Det blir snakket nedsettende om familiemedlemmer og venner
- Utsagn om en persons utseende, klær, dialekt osv. – direkte og indirekte
- Ta bilder av noen som ikke har godtatt det, samt å spre bilder digitalt uten tillatelse
- mobbing

Definisjon av mobbing:

En person blir mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en negativ eller aggressiv handling når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte – ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter. For å kunne bruke betegnelsen mobbing skal det også være en viss ubalanse i makt-og styrkeforholdet: den som blir utsatt for de negative handlingene, har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den eller de som plager ham eller henne.

Forebyggende arbeid for å sikre et trygt-, godt- og inkluderende skolemiljø

Relasjon voksen - elev

De voksne er en person som eleven kan ha tillit til. De voksne skal være en god klasseleder.

Det vil si at:

- Den enkelte elev skal bli sett, hørt og snakket med - hver dag om mulig
- Alle elever er alles elever
- Den voksnes forventninger til enkelteleven bør fremme elevens faglige og sosiale læring
- Læreren skal legge opp til tilpasset opplæring. Elever som til stadighet mislykkes, kan lett utvikle uønsket atferd

- Grunnet ubalanse i makt - og styrkeforholdet mellom voksen og elev på en skole, hviler det et ekstra ansvar på de voksne til å uttrykke seg på en måte som ikke oppleves krenkende. Det gjelder spesielt bruk av ironi, sarkasme og humoristiske utsagn på bekostning av eleven.
- Planlagte elevsamtaler er viktig, men like viktig er de jevne samtaler som tas der det er naturlig. I samtalen tas både det faglige og sosiale aspekt opp. Lærere som bryr seg om elevene og deres interesser, oppmuntrer.
- Kontaktlæreren og klassen lager klasseregler mot mobbing og krenkende atferd. Læreren retter spesielt fokus mot kommunikasjon på sosiale medier. Klasseregler skal henge tydelig i klasserommet og gjennomgås flere ganger i året
- Lærere og assistenter hilser på elevene når de kommer inn i et klasserom. Elevene reiser seg for å hilse når det er skifte av lærer/assistent
- Lærer/assistent sørger for ro i klasserommet
- Læreren gir tydelige beskjeder og instruksjoner
- Læreren gir direkte instruksjoner om arbeidsinnsats, læringsmål og atferd
- Læreren bruker aktivt kognitive strategier som støttende dialog, oppsummering, klargjøring og liknende
- Læreren legger vekt på å utvikle elevenes læringsstrategier
- Undervisningen har en tydelig og god struktur. Læringsaktivitetene har markert start og avslutning

Retningslinjer for de voksne under inspeksjon

Spisetilsyn:

- Sørge for matro. Bruke film etc. med måte og omhu
- Være tilgjengelig for elevene, sørge for at ingen spiser alene.
- Observere spisevaner/matpakkevaner
- Bruke tiden til å bygge relasjoner med elevene
- Sjekke ut om alle har noen å være sammen med i friminuttene.

Annen inspeksjon:

- Være presis til sitt ansvarsområde,
- Ta seg tid til å prate med alle elever (både barnetrinn og ungdomstrinn), oppsøke de som er alene.
- Observere etter og gripe inn ved uønsket adferd og konflikter over hele skolen. Varsle kontaktlærer eller rektor ved behov for videre oppfølging.
- Ta elever på alvor og vise respekt
- Kjenne til skolens regler og rutiner
- Være kjent med elever som har behov for ekstra oppfølging
- Delta i/organisere aktiviteter med elevene

På barnetrinnet bruker inspeksjon gul vest.

Vi bør spesielt være oppmerksom på skjulte områder og oppsøke toaletter, garderober og ganger.

Bussvakt: Passe på at ingen elever går ut blant bussene (over streken) før det ringer. Se til at alle kommer seg vel på bussene. Ikke gå før alle er på bussene. Slokke/låse (doene, begge ytterdører, slå av lys på do + i 1.etg.)

Relasjon elev - elev

Kontaktlærer/teamene sørger for at elevene blir kjent med hverandre ved skolestart.

Kontaktlærer, faglærere og elever samarbeider om å utvikle et godt klassemiljø.

Elevene i klassen/gruppa tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt.

Dette betyr at skolen må legge opp til tiltak som fremmer et positivt skolemiljø og som fører til at elevene føler ansvar for at alle skal trives i klassen.

Tiltak som fremmer og stimulerer positive relasjoner mellom elevene:

- Vennegrupper: Kontaktlærer og foresatte vurderer om det skal organiseres vennegrupper på 1.-4.trinn
- Arbeid med sosial kompetanse for alle elever for å gjøre dem robuste til å takle eget liv.

På 1.-4.trinn skal undervisning gjennom programmet Zippys venner gi barna redskaper til å identifisere og snakke om følelser og utforske måter å håndtere følelser på.

På 5-10.trinn jobbes det i klassene med sosial kompetanse med fokus på følgende områder.

Empati

Empati er viktig for å kunne etablere vennskap og nære relasjoner til andre, og vil også fungere som en motvekt mot for eksempel mobbing og vold. Empati er situasjonsbestemt og kan derfor utvikles og endres. Skal elevene utvikle empati, bør de møte empatiske lærere.

Samarbeid

En viktig side ved samarbeid er å følge regler og beskjeder. Samarbeid innebærer å dele, hjelpe andre og være gjensidig avhengig av hverandre. Samarbeid bør øves på i realistiske sammenhenger, og det må verdsettes og utøves aktivt.

Selvhevdelse

Evne til selvhevdelse er ofte avgjørende for å kunne delta aktivt i sosiale fellesskap. I dette ligger også evnen til å kunne si nei til det du for eksempel helst ikke bør være med på. Selvhevdelse omfatter å be andre om hjelp, kunne stå for noe selv og å reagere på andres handlinger.

Selvkontroll

Selvkontroll handler om å tilpasse seg fellesskapet og ta hensyn til andre. Det innebærer å kunne vente på tur, være kompromissorientert og å reagere på erting og kommentarer fra andre uten å ta igjen, bli sint eller slåss. Bevissthet om egne følelser og evne til å forstå seg selv er her vesentlig.

Ansvarlighet

Ansvarlighet dreier seg om å utføre oppgaver og vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid. Utvikling av ansvarlighet vil ha sammenheng med å få ansvar gjennom medbestemmelse og ta konsekvensene av ansvaret. Ansvarlighet handler også om evnen til å kunne kommunisere med voksne.

- 8-10.trinn jobber med Drømmeskolen som program i dette arbeidet.
- 5-7.trinn jobber med Passport som program i dette arbeidet
- ART, en metode for trening av sosial kompetanse: ART-grupper brukes ved behov.
- Nettvett: Dette arbeides det med i elevgruppene og på foreldremøter utfra nettressursen: Dubestemmer.no
- Felles positive aktiviteter både for klassen og på tvers av alder
Eks: Turer, temauker, skoleball, balldag, juleverksted, samlingsstund, trivselsledere
- Elevrådet: Arbeider aktivt for å forebygge mobbing. De samarbeider med skolens ledelse om å planlegge og gjennomføre tiltak som styrker de positive sidene ved miljøet på skolen.
- Voksne skaper vennskap. Foresatte jobber for å lage en hyggelig skolevei, inkluderende bursdagspolitik og blir kjent med de andre foresatte.
- Foreldreskolen: Planen følges opp.
- Handlingsplanen (og skolens ordensreglement og klasseregler) gjennomgås i den enkelte klasse. Både elev og de voksne har ansvar for å skape god arbeidsro i timene.
- Fadderordning: 6.klasse går inn som faddere for 1.klasse. og det settes sammen en faddergruppe fra 10.trinn (og evt. 9.) for nye 8.trinns elever. Oppgaven deres er å hjelpe de nye elevene til rette på skolen. I tillegg blir det valgt ut faddere for nye elever som kommer i løpet av skoleåret.

Arbeidet med klassemiljø, læringsmiljø og atferd følges opp gjennom hele skoleåret, ikke bare ved skolestart.

Relasjon ansatt - foresatt

Relasjonen mellom lærer og den enkelte elevs foresatte er preget av respekt, tillit og samarbeidsvilje.

For å skape trygghet og gode samarbeidsrelasjoner, er det viktig at skolen framstår som tydelig med uttalte forventninger, klare regler og tydelige konsekvenser, og at det har vært

satset på å utvikle sosial kompetanse blant elevene. I dette arbeidet må foreldrene trekkes aktivt med.

Det innebærer:

- At det er en gjensidig god og åpen dialog mellom skolen og hjemmet
- At både skole og hjem er lydhøre for den andres synspunkter
- At man har respekt for at man har ulike perspektiver
- At begge parter er imøtekommende overfor hverandre

Relasjon SFO-ansatt – SFO-barn

De ansatte skal være tydelige voksne som barnet kan ha tillit til.

Det vil si at:

- Det enkelte barn blir sett, hørt, tatt på alvor og blir snakket med – hver dag om mulig
- De ansatte har felles grenser og gir tydelige beskjeder
- De voksne veileder og støtter barna i sosiale ferdigheter/samhandling
- Barnet blir tatt på alvor når det uttrykker verbal eller nonverbal mistriivsel

Årshjul for oppfølging av psykososiale miljø ved Bråte skole og SFO

Tidsperiode	Tiltak	Trinn	Ansvar
August	Gjennomgå handlingsplan mot mobbing og krenkende atferd og følge opp tiltakene.	1.-10.	Kontaktlærer
	Klasseregler lages og henges godt synlig i klasserommet	1.-10.	Kontaktlærer
	Valg av elevrådsrepresentanter	5.-10.	Kontaktlærer
	Bli kjent aktiviteter	1.+8.	Kontaktlærer
	Flyktingeruta	10.	Teamleder 10.tr.
	Leirskole	7.	Kontaktlærer
	Høstslepp	1.-10.	Egen komite
	Elevsamtaler	1.-10.	Kontaktlærer
	Klasseforeldremøter	1.-10.	Kontaktlærer
	<ul style="list-style-type: none">Diskutere vennegrupper	1.-4.	Kontaktlærer
	<ul style="list-style-type: none">Følge plan for foreldreskoleVelge klassekontakter	1.-10.	Kontaktlærer
	Lage aktivitetsplan for klassene	1.-10.	Kontaktlærer og klassekontakter
	Balldag m/Løken skole	5.-7.	Kontaktlærer/komite
Oktober	Utviklingssamtaler	1.-10.	Kontaktlærer
	Deltakelse i TV-aksjonen	1.-10.	Inspektører + elevråd
	Matte på tvers (m/barnehagen)	3.	Kontaktlærer

November	Elevundersøkelsen	5.-10.	Inspektører
	Foreldremøte neste års skolestartere		Rektor og inspektør
	Guttesnakk og jentesnakk	8.	Miljøarbeider
Desember	Førjulsaktiviteter	1.-10.	Kontaktlærere
	Juleavslutninger	1-4. +5.-7.	Inspektør m/FaU
	Luciaball	8.-10.	Inspektør m/FaU
	Julesamling i gymsalen (siste skoledag før jul)	1.-7. + 8.-10.	Inspektører
	Hentekaffe	SFO	Fagansvarlig SFO
Januar			
Februar	Psykisk helse/grensesettingsprosjekt	8.	Kontaktlærere + helsesykepleier
	Elevsamtaler	1.-10.	Kontaktlærer
	Kulturcafé	5.-7.	Komité
	Bråte talenter	5.-7.	Inspektør
	Landbruksspillet	10.	Teamleder
	Jentesnakk og guttesnakk	7.	Miljøarbeider
Mars	Utviklingssamtaler	1.-10.	Kontaktlærer
	Matte på tvers	3.	Kontaktlærer
	Vinteraktivitetsdag	1.-10.	Kontaktlærere og team
	Påskelunsj	1.-10.	Kontaktlærer
April	Klasseforeldremøte nr.2 skal være gjennomført	1.-10.	Kontaktlærer

	Bli kjent dag for neste års skolestartere		Rektor og inspektør
	Faddere for neste års skolestartere	5.	Kontaktlærer
	Opprette faddergruppe for neste års 8.trinn	8.+9.	Inspektør
Mai	Tine stafett	6.-9.	Fagansvarlig kroppsøving
	Skogdag	6.	Inspektør og kontaktlærer
	Bli kjent dag neste års 8.trinn		Inspektør
	Bli kjent dag neste års skolestartere		Inspektør
	Tur til Halsnes med overnatting	6.	Kontaktlærer
	Formelle avslutningsfester	7. og 10.	Inspektør m/ FaU
	Hentekaffe SFO	SFO	Fagansvarlig SFO
	Balldag	8.-10.	Fagansvarlig kroppsøving
	Kontinuerlig	Klassemiljøtimer 3 ganger per halvår, mer etter behov	1.-10.
Oppfølging elevundersøkelsen		1.-10.	Rektor
Trivselsledere		4.-7.	Inspektør og til-ansvarlig
Kantine		3.-10.	Inspektører og elevråd
	Tverrfaglig samarbeid (tverrfaglig møte)	1-10.trinn	Ledelse, helsesykepleier, rådgiver, miljøarbeider, sos.lærer

Aktivitetsplikten seks delplikter:

Se “handlingsplan for å følge aktivitetsplikten og skoleeiersystem for oppfølging”

Vedleggene finner vi på intranett.

Mal observasjonslogg

Mal elevsamtaler

Mal skolegårdsundersøkelse

Mal registrering inngripen

Mal varsel om elev som ikke har det trygt og godt

Mal referat om elevens læringsmiljø etter varsel

Mal undersøkelsessamtale med elev

Maler undersøkelse samtale med foresatte

Mal undersøkelses observasjoner friminutt og klassemiljø

Mal pedagogisk analyse av læringsmiljø

Mal aktivitetsplan (ligger også på teams SGVDPB – pedagogisk – trygt og godt skolemiljø)

Mal referat for å sette inn tiltak

Mal logg for gjennomføring av tiltak

Link: <https://ahk365.sharepoint.com/sites/intranett-rutiner/SitePages/Skoler---rutiner.aspx>